

KIBUJT A SZEG A ZSÁKBÓL!

Híába, az ördög soh' sem alszik! Legalábbis a közmondás szerint. Erre vall azonban egy újabb "terv" — a sok közül — mellyel egy merész gondolkodású amerikai meg akarja oldani a Szent-Lőrinc folyam szabályozásának Kolumbusz-tó-jását. A nagy probléma ugyanis felvetődött a washingtoni szenátus külügyi bizottságának legutóbbi ülésén, melynek a magyarság elnyomott millió érdekében súlyos szavát felemelő idahóli szenátor: William Borah az elnöke.

Egy Peter Ten Eyck nevű new-yorki üzletember ugyan — kinek ösei már mint hollandus kereskedők telepedtek meg Északamerika földjén s így a "vérben van a biznisz" — azt ajánlotta az Egyesült Államok kormányának, hogy — vásárolja meg Keletkanadát. Magánál a gondolatnál is érdekesebb azonban a tervnek az a része, mely az adás-vétel mikéntjét szeretné lebonyolítani, valóban ritka szellemességgel pénzügyi akrobata-mutatvánnyal.

Lássuk csak, hogy miről is van tulajdonképpen szó. Mr. Eyck, aki a New York állambeli folyami és tengerhajózási társaságok megbízottja, természetesen kézzel-lábbal kapálódik a St. Lawrence-csatorna megépítése ellen. Hogyisne! Hiszen csak természetes, hogy ha a nagy tengeri teher szállító-gőzcsónak a Nagy Tavakon ugyszólván egészen a préri kapujáig hajózhatnak, ugy csökkenni fog az Egyesült Államok keleti tengeri kikötőinek forgalma, sőt az amerikai áruforgalom egy része is Keletkanadán keresztül bonyolítottok le.

Na már most az, aki félti az irháját, védekezik a maga módján. Így ez a holland származású amerikai is gondolt egy merészet és nagyot. Azt ajánlotta a washingtoni kormánynak, hogy engedje el Angliának milliókora rugó hadiadósságát, ha ezért az angolok lemondanak az Egyesült Államok javára Keletkanada birtokáról. Már az egész kérdésnek ekkénti beállítása is páratlanul fantasztikus, hátha még az egész megoldás ugynevezet mázát megkapargatjuk és lelepleztlenül előbukkan annak a varázs-fazéknak az alapanyaga, melyben az amerikai pénzügyi Kanada számára kutyvasztja a mérget.

A tömegek s a látszat kedvéért persze előhuzigálnak mindenféle kieszelt büvész-trükköt, mellyel takargatni akarják a valót, már mint azt a szándékot, hogy a St. Lawrence-csatornából soha se legyen semmi. Tehát most, amidőn Angliának mintegy 100 millió dollárt kellene fizetnie a mérhatalmi hadiadósság kamatja gyanánt, kedvezőnek látszik az alkalom arra, hogy a keletkanadai csatorna-építést megakadályozni akarók ezt is felhasználják egy kis zavarokért.

Attól eltekintve, hogy végeredményben sem Kelet- sem pedig Nyugat-Kanada éppennyug nem Anglia birtoka, mint ahogy nem volt osztrák tulajdon a háború előtti Magyarország, számtalan más akadály van annak, hogy Anglia "eladja" Kanadát az Egyesült Államoknak. Ezek között talán legnyomósabb ellen-érv a keleti tartományok, főleg a csatorna-építésben leginkább érdekelt Quebec tartomány nagyszámú francia lakossága. Ezek a benszülött kanadaiak bizony nem hajandók

jelenlegi befolyásukat és függetlenségüket feladni semmiféle amerikai paktumért — különösen ha annak gyümölcsét, vagy legalábbis előnyeit Anglia élvezné, már tudnillik, hogy nem kellene adósságát megfizetni.

De hogy mindennél is sokkal nyomósabb okok szólnak a St. Lawrence völgyével való kereskedés ellen, az is bizonyos. Kétségtelen ugyanis, ha a megvalósíthatatlan terv mégis létrejöhetne, az amerikaiaknak legfontosabb és legsürgősebb dolguk volna, hogy a csatornát lezárják. Lényegében a dolog ugyanis nem sokban különbözik a cseh-szlovákiai helyzetétől. A cseh "testvérek" is ígérték fűt-fát, míg fel nem "szabadították" a szlovákokat; most pedig hova jutottak a szlovákok? A cseh nagyiparosok egyszerűen megvásárolták a nekik "piszkos konkurrenciát" okozó fémgyártási gyárakat, hogy azok kapuit örökre bezárhassák. Végeredményben ugyanígy állunk a St. Lawrence folyamvidékének eladásával is.

Kanada nagyrészt megtette a magáét, most az Egyesült Államokon volna a sor, hogy a St. Lawrence-csatornát nemzetközi víziúttá fejlessze és számtalan közép-amerikai szárazföldi várost hozzon közvetlen összeköttetésbe a tengerrel. Ez azonban nem érdeke azoknak, akik az Atlanti Óceán partján szereztek meg — és féltik! — a maguk millióit. Igaz, hogy az Egyesült Államok jelenleg talán még súlyosabb válsággal küzd, mint Kanada s így elsősorban is a bajok enyhítésére kell még megmaradt vagyonát fordítania, nem pedig nagyarányú beruházásokra. Az az egy viszont bizonyos, hogy Keletkanadának forgalmát, kényerét, jövőt jelent a St. Lawrence csatorna kiépítése. A jövőjét pedig senki sem szokta eladni, legkevésbé annak, aki azt a — saját maga hasznára fordítaná.

Beszélgessünk

A környezet rendszerint kritika alatt áll. Nyugaton egy kis falucskáról az a hír terjedt el, hogy jobb körökben, hogy tisztességes család ott nem nevelhet gyermekeket. De egyetlen egy olyan "tisztességes" család se vállalkozott arra, hogy javítsanak annak a lebecsült falunak a hírnevén.

Tény, hogy a környezet épp olyan szerepet játszik az ember életében, mint a jó munkát és a jó karban tartott kert a növényekre. És akik felelősséget a környezet kivételére és pótolhatatlan értékét, azok meg is választják a magukhoz illő környezetet. S mégis ez nem más, mint félmunka vagy éppen a könnyebb fele az igazi munkának. Ugyanis ilyenkor a környezetet főként csak kihasználjuk.

A legjobb környezet sem létezik önmagáért. Ami jó van benne, az másért is van, nemcsak saját magáért. És valamely környezet csak akkor tartja meg igazi értékét, ha nem tisztán önmagáért rendezkedik be. A haladás és a növekedés biztosítéka az, ha a környezet figyelmű és a tevékenykedési tere mindig nagyobb, mint amit hivatalból annak körülírunk. Nekünk, új és régi kanadásoknak, jó ezt tudni. Mert nemcsak arra kell ügyelnünk, hogy mindenképpen finom és megfelelő környezetet alkossunk, hanem, hogy a saját környezetünk másokat is szolgáljon áldással, gyarapodással. Aki azonban csak magára gondol, az fog, aki másra, az nevededik. Így van ez a környezettel is. Bármilyen környezetet csodá-

latosan meg lehet javítani, ha többet gondolnak a befektetésre, mint a kiaknázásra. De nemcsak egyeseknek, hanem a környezet mindenképp tagjának kellene ezt gyakorolni.

Viszont a szellemi és erkölcsi kincsek a legértékesebb befektetések valamely környezetben. Képesség után kellene értékelni az embert.

Minden képesség fejleszthető, sőt meghatározható.

Aki képességeit vasszorgalommal fejleszti s az által utadók képességekre tesz szert, nagyobb és értékesebb ember, mint az, aki mint csodatehetség születik erre a világra s nem kamatoztatja a tehetségét nemcsak a saját, hanem a mások javára sem.

A világ sorsát az átlag-ember fogja eldönteni. S hogy ez a sorsvetés ne legyen végtelen, feltétlenül szükséges, hogy az átlag-ember is éljen a képességgel helyesen.

A képességek nagy része nem könnyen használható. Mélyen benn rejtlen az emberi adottságban s azokat ki kell onnan bányászni, mint a gyémántot az alsóbb földrétegekből.

Már éppen eleget élt az emberiség, hogy az ember számára a külvilág másodrendűségét megállapíthassa. Nincsen egyéni vagy emberi érték a csillagok tengerében, hanem csak mérhető tetlenül messzeterjedő egymáshatások. A világegyetem hihetetlenül gazdag titkokkal, s így nem teszi tökéletesebbé az embert. Tehát az ember belvilága lehet csak színtere az ember igazi emelkedésének és kifinomulásának. S micsoda lehetőséget nyújt itt a különféle ké-

te a Casale FC-t. Mindkét olasz futbalcsapat az élite klasszis-hoz tartozik.

Magyar győzelmek a nemzetközi sportkrónikában

Az elmúlt napok sportkrónikájában bővelkedik nemzetközi győzelmekben, figyelemreméltó rekordteljesítményekben, amelyeket a magyar versenyzők a legkülönbözőbb sportágakban értek el. Egyetlen napon futballlistánk a-cserek és a németek, ökölvívóink pedig a bajor válogatottak fölött érték el a sikerüket.

Az amatőr válogatott csapat pompás szereplése a csehekkel 8:3 arányban kényszerítette megadásra. Ez a győzelem különösen becses, mert ezzel a magyar csapat az Európa Amatőr Kupáért folytatott küzdelemben az élre került s a nagy arányú győzelemmel jelentékenyen javított általános gólarányán. A csapatnak már csak két mérkőzése van hátra s mai kitűnő formájával és összeszokottságával valószínűleg meg is nyeri az értékes díjat.

Kevesebb üdítő látvány volt a magyar profik küzdelme a németek ellen, s hogy a magyarok 2:1 arányban nagynehezen meg is megnyerték a mérkőzést, az nem annyira a magyarok jószágán, mint a német csapatok jó múltalanságán mulott, akik a nagy fényét nem tudták gólokra váltani.

A professzionisták kötelességszerűen robotoló játékának és az amatőrök lelkes, lendületes, erőteljes akaratú duzzadó szereplésének bírálatánál ismét levonhatjuk azt a tanulságot, hogy a futballprofesszionizmus Magyarországon túlélté magát, nem tudja betölteni hivatását. Ezért vagy a leggyökeresebb rendszerváltozásra van szükség vagy ha ezt senki keresztülvinni nem tudja, úgy adja át helyét a professzionizmus ismét az amatőrizmusnak, amely még a mindent fizeti kíméletlenül elnyomó professzionizmus mellett is fejlődni és virágozni tud.

Klubcsapataink közül sikeresen szerepelt külföldön a Budai 11. Vasárnap 2:2 arányban döntetlenül játszott a FC Torinoval, míg kedden 3:0 arányban legyőz-

te a Casale FC-t. Mindkét olasz futbalcsapat az élite klasszis-hoz tartozik.

Harmadik nemzetek közötti győzelmüket a magyarok az ökölvívósportban érték el. A Beketow-cirkusz zsúfolt arénájában folyt le a nyolcadik bajor-magyar válogatott viadal, mely 11:5 arányban az ötödik magyar győzelmet eredményezte. A bajorkor valamennyi súlycsoportban méltó ellenfelel voltak az ugyancsak tartalékosan fel-

álló, fiatal erőkből összeállított magyar legénységnek. A magyarok a nagyarányú győzelmet egyrészt technikai fölényükkel, másrészt elismerésre méltó küzdőképességükkel vívták ki. A fiatal gárda valóban tehetségesen mutatkozott be.

Céllövősportunk tömegeket megmozgató szervezetségét és fejlettségét bizonyította a Maribánya-téri lövöldében megtartott négynapos lövész bajnoki viadal. A verseny az ország legjobb céllövőt gyűjtötte egybe, akiknek tökéletesen alkalmas adhattunk a boldogulásra.

Az átöröklés nem a véletlen játéka. Epp olyan pontos és csalhatatlan törvények játszanak közre, mint a csillagok járásában.

Minden természeti törvény csak egy áldás, ha az ember azt nem keresztezi. Tehát nemcsak fel kell ösmerni a törvényt, hanem azzal a lehető legteljesebb összhangzásba kell jutni.

Bölcsen él az, aki tanulmányozza és amiben csak lehet, alkalmazza a természeti törvényeket, valamint maga is alkalmazkodik azokhoz. Annak az élte nem áldozat lesz, se a véletlennek az üldözöttje. S nem is lesz az az ember ronc, egy kihasználható valaki, vagy egy fél nem ösmert senki, hanem lényeges szerepet tölt be az emberek életében.

Az átöröklés törvényei oly közel esnek mindenki életéhez, hogy azokat bárki tanulmányozhatja közvetlen közelről. És ha igénybe veszi azokat a lehető legjobb szempontból, áldott emléket hagy maga után.

Szép sikerrel szerepeltek tornaszaink a németországi Frankfurtban, ahol Pelle nélkül is valamennyi egyéni számban az élre kerültek, sőt ezenkívül egy csomó helyezést értek el. A csapatversenyek eredményei: 1. Frankfurt 1900 pont. 2. Budapest 1873 pont. 3. Luxemburg 1717 pont. Az összetett bajnokságban elért győzelemért Péter a Jahn-plakettet kapta. A magyar együttest a német tornász szövetség további vendégszerelésre hívta meg Stuttgartba és Langerfeldbe.

A Magyar Athlétikai Club két napos atlétikai versenye mindössze három számból állott, de ezek közül is kettőben értékes eredményt születte. Az egyik Szabó Miklós nevéhez fűződik, aki a 10.000 méteres síkfutásban 32 p. 25.8 mp.-es idővel új országos rekordot állított fel, a másik a súlydöntős csapatverseny 12.97 cm.-es legjobb országos eredménye.

MacDONALD felfalalta a — fohagymás puddingot. MacDONALD, a skót bányászcsaládból származó angol miniszterelnök, mint konyhaművész mutatkozott be a napokban a londoni szakácskiállításán. A kiállítás célja az volt, hogy közismert embereket adjanak ötleteket az angol szakácsoknak s elősegítsék, hogy a meglehetősen egyhangú angol konyha egy kissé változatosabb legyen.

Különböző érdekes étel-ritkaságok kerültek kiállításra és minden táj mellett ott volt a felhaláló névjegye. Általános felmérést keltett a fohagymás pudding, amely mellett MacDONALD miniszterelnök névjegye díszlett. A szakértők szerint a fohagymás pudding izletes — csak egy kissé erős az illata.

Az angol miniszterelnök "találmányát" nyugodtan emlegethetjük azoknak, akik furcsának találják, ha mi magyarok nem vetjük meg a fohagymával ízesített húsfeléket, például a rostélyost vagy a kolbászt Szerintünk ezekben mégis inkább illik ez a fűszer, mint a — puddingba!

Harold Lloydné, Mildred Davis, a bucsuinterjúban így nyilatkozik Dudapestről: — Nagyon kedves emberekkel ismerkedtem meg. Feltűnt nekem, hogy a férfiak kezét csókolnak. Életem legszebb napját a Pest megyei Boldog községben töltöttem. Vasárnap rán-

KÖTÖRÖK

IRTA: DEKÁNY ANDRÁS

A legelőbbin ugy kerültek ide, hogy valamelyik hajnalon, dél-előtton elindultak valahonnan, távol vidékről, faluból, tanyáról és talpálni kezdték az ország-utat. Igen, majd mindannyian így kerültek ide, életék, senki, senki-emberek, akik elindultak egy hajnalon, ősi, ködös hajnalon, avagy verőfényes délelőtton onnan, ahol befellegzett a boldogulásnak!

Majd akad valami munka a városban — mondták bizakodva. No, igen, valami csekély csak akad! Istenem, ennyi ház és ennyi kémény... nem ugyan az, mint arra, az ötven és kettőszáz kilométerek mögött! Legalábbis: talán, elvörös a házak nem a földből teremnek, nővekednek elő, mint a hegyek és a cseppkövek barlangjai. A házakat ember-kezek építik, rakják össze szépen, téglát téglára.

Halló, nem kellene két erős kéz? — mosolyogtak be a kapukon. — Ugyancsak bírjuk a munkát, abban nőtünk fel! És kínálgatták az izmokat, karjaik, vállaik erejét. Kezdetben mosolyogva, majd eltorzulva, remegő állkapcsokkal, kidülledt pocacsokkal és vacogva, ahogyan multak a napok s szaporodtak a házak, ahonnan visz százelelték: dehog, minek az az erős kéz, nem kell az semmi-re!

Néztek ide — felelték vissza és megmutatták a gyárak udvarait, a műhelyek ürességét, a raktárak némaságát.

Mire kellenének, minek? — Valóban... hogy megváltozott a világ, a régi, a jó. Olyan itt is minden, mint arra, falun, tanyán: üres, kiszikkadt, megrozsdásodott és zajtalan. Szegény, elkoldusodott, pókháló. Gergely is így jött el, elfáradt ember rongyos és tépett, elkoptatott. Többed-magával jött, fa-

lubelekkel és az országutakon megismert másokkal, akik éppen olyan kiszikkadtak voltak, mint ő és éppen ugy a munka után, a kenyér után mentek.

Hová, hová tartasz? — kérdezték ha összetalálkoztak. — Arrafelé, arrafelé — és észszaknak mutattak, vagy nyugotnak, amerre a város van, elterül impozáns téglaleletével.

De ő is csak úgy járt, mint a többi. Híába jött és híába várt. Nem akad munka, vagy ha akad, akkor is kevés kenyér jött vele, barnának se mondható, de a feketénél is feketébb kenyér... Egy délután történt azután vele, hogy összehozta a sors régi társával, katonapajtsával, aki valahol dolgozott, valamilyen telepen.

Jöjj oda — szólott neki és biztatta, budította, hogy talán akad ott munka, újabb embernek, talán. — Hiszen kemény-kötésű vagy és a munkavezetőknél bizonyára megfelelsz. Szaladó csillék, apró vasuti kocsi között vette le a kalapját a munkavezető előtt. Körülötte szaladgáltak azok a kis masinák és szállt a por, mint a malomban a liszt finom fehérsége, néha zuhant valami és susterogva hullt a csillékből kifeé a kö. Itt állt, ebben a forgatagban és kezében tartotta a kalapját, megtört nagy alázatában, hogy talán mégis sikerül és olykor megtörülheti a homlokát végre már, a munka melegében.

No, igen, igen — motyogta a munkavezető és kicsit megbókszolta a vállánál, hogy elég-e erős-e, bírja-e majd a munkát. — Jó, hát állj be, majd adok neked valami helyet... Gergely föltette a kalapját, ba tyuját a bóna alá vágta és ment a munkavezetővel, akit Kernácsnak hívtak, szólítottak erre-felre. Sineken mentek át, dombokon, állványok között és egy napfényben, lapos területen.

Gergely is így jött el, elfáradt ember rongyos és tépett, elkoptatott. Többed-magával jött, fa-

rek voltak itt, taktusra hajlongó, gépies emberek. Kezükben hosszonyelű kalapács, mely úgy járt, mint a kar, magabizs lendülve olykor, majd lezuhanva. Egyik a másik mellett sorakozott és csak olyan ágyékkötő-féle volt rajtuk, más semmi. Testükről folyt a veríték, özszekeveredve a tapadó porral, csikokban és ereszen. Kernács végigtéte az embereken, elégedetten és öntelten, majd felkapott egy kalapácsot:

Látod — mutatta Gergelynek — így kell tartani. Egyéb-ként a többi talán tudod: felaprózní ezeket a nagy kockákat, szépen és ügyesen... ennyit az egész. Holnap hatra légy itt.

Bizony nem volt könnyű ez a munka, sőt végtelenül nehéz volt, ha már órákig ültögette az ember azokat a kőveket és órákig nem egyneszett föl. Megérezte azt a váll, meg a derek — de mennyire meg! Különböz a szemnek sem volt hasznára az a sok, százával felpattanó, ropogó kőszilánk. Észre se lehetett venni és zupsz, már ott volt a szemhéjánál az az apróság, hogy vinné el az ördög. A leghevesebb volt ütés előtt behunyni a szemet, majd kinyitni, mikor fölemelkedett a kalapács. Szóval, pislogni folyton, mint a csibe. Buta dolog volt és fárasztó.

Mindenki kapott egy kupac kővet, azt kellett elfogyasztani, megtörni szépen, apróra, kora reggeltől késő estig. Napkelte-től napnyugtáig. Voltak, akik gyorsabban végeztek, de a legtöbb nem bírta ugy az iramot s még besötétedéskor is kilódtak a kötőrésszel.

Mi lesz már, siessetek! — jött ilyenkor Kernács és handabandázott, hogy micsoda lassu a népség, talán bálózni jobb lenne... Valaki megszólalt, hogy bizonyára... és Kernács toporzékolni kezdett:

— Még feleselsz, majd kicsérellek! Várj csak!...

Különösen egy legény haladt lassan a munkával, hosszú, sovány legény, ott, a második sorban a harmadik. Folyton köhögött és kapkodott a levegő után, percenként támaszkodott a kalapácsra, ugy erősítette magát. Már régen leborult a sötét és még mindig ott volt. Egy-két ütés, egy-két köhögés — lehetett hallani az ilyenkor már csendes telep távolabbi részén.

Az egyik este Gergely szalonázott a kupacon és maga elé mérédt, gondolkodott. A család, az otthon, a távoli falu kavargott előtt és sehogy sem izlett a szalonna, a szomorú kenyér. Főlnézett.

Valaki sirt ott, a dombok között, az elvesz sötétben, hátrább. Keservesen sirt, néha felszoklott és kétségbeesett volt ezt hallgatni, így ezen az estén, a néma telepen.

Gergely felállt, letette az elemozsát és megindult a kupacon át, olykor elbotolva, csuszva... Jól sejtette, a hosszú legény sirt ott, ráborulva a kővekre, elnyulva, mint valami halott.

Ejnye, szegyeid magad! — fogta meg a vállát Gergely. — Nem vagy már gyerek, hát miért bögsz?

Lehalkult a legény, könyökere támaszkodott és megfogta Gergely karját: — Hogy miért? Na, hallod, éppen elég okom van rá... éppen elég, én jó Istenem!

Gergely odatért, egészen melléje, és faggatta, kérdezte a köhögést. Az meg elmondta, hogy beteg a tüdeje, alig bírja már ezt, ezt a nehéz munkát, de hát muszáj, muszáj.

Fekszik a feleségem, a gyerekek meg nyolcnapos még... hát érted?! Ilyen idővel és ilyen karokkal, de dolgozni kell. Mi lenne velünk?